

Anarhistička biblioteka

Anti-Copyright

O anarchistima koji glasuju

Errico Malatesta

Errico Malatesta
O anarchistima koji glasuju
1899.

La Questione Sociale (Paterson, New Jersey) 5, nova serija, br. 2
(16. rujna 1899.)

Prevela i uredila: Mia Gonan. Preuzeto iz: Errico Malatesta, *Ni demokrati ni diktatori*. Odabrani spisi 1884.- 1930. DAF, Zagreb
2022.

anarhisticka-biblioteka.net

1899.

U posljednje vrijeme u Italiji ima drugova koji idu glasati.

Demokratski socijalisti radosno su pozdravili to pristajanje uz njihove metode i, po svojoj navici da nas proglašavaju mrtvima i pokopanima svaki put kad nas progoni spriječe u širem javnom djelovanju, navodili su tu činjenicu kao dokaz da se nekadašnji apstinenti kajući se sada pridružuju glasačkom stadu.

S druge strane, zbog naravno posve drugačijih razloga, mnogi naši drugovi pridaju tome svemu čak preveliku važnost, te glasanje smatraju odustajanjem od cijelogra našeg programa.

Žalimo zbog te činjenice, ali nismo toliko uzdrmani jer iz iskustva znamo da se radi o prolaznim slabostima koje su prije svega potaknute velikom željom za djelovanjem i nesposobnoću da se, u teškim trenutačnim okolnostima, pronađe efikasniji način borbe protiv države te primjereni našemu cilju. Unatoč zapadanju u kontradikciju glasanja zbog kojeg se čini da se priklanjuju parlamentarizmu, znamo da ti drugovi u dubini duše ostaju ono što su bili prije i ubrzo se, nakon trenutačne opijenosti, vraćaju k nama.

To što se danas događa nije nov fenomen. U svakom su periodu pokreta nažalost postojali anarhisti koji su, unatoč generalnom prepoznavanju kontradikcije između naših ciljeva i parlamentarne taktike, otišli glasati ili zbog povodljivosti za prijateljima, ili zato što su bili uvučeni u žrvanj lokalnih borbi, ili zbog straha da će, ako ne glasaju za određenoga kandidata, biti izloženi kritikama i sumnjama ili čak nečemu gorem.

Što to dokazuje osim da i anarhisti podliježu svim vrstama ljudskih slabosti?

Otkad individualne nedosljednosti dokazuju da je neka stranka u krivu, ako se drži svojega programa?

U periodima velikih progona događaju se i gore stvari. Vlast nam brani uobičajena sredstva propagande i agitacije, pa se mnogi anarhisti, u nedostatku drugih metoda rada koje odgovaraju situaciji, kako kažu, suprotstavljaju vlasti tako što glasuju, s namjerom da se vrate prijašnjim metodama kad se situacija normalizira. Kad dođu izbori, mržnja prema progonima, solidarnost s proganjima

i nedostatak jasnoga shvaćanja o dužnostima koje nam nameće naš ideal, mnogi, koji bi u drugim okolnostima bili ponosni neprijatelji svega što bazdi na parlamentarizam, pohitaju prema glasačkim kutijama.

Dakle, parlamentarni socijalisti nemaju razloga gajiti nadu da ćemo se svi preobratiti, kao što ni mi nemamo razloga strahovati od raspadanja naše stranke.

To ipak ne znači da se naši drugovi ne trebaju aktivno boriti protiv te slabosti i tražiti načine da joj ne podliježu.

Parlamentarizam je velika opasnost sutrašnjice pa moramo učiniti sve što je moguće da predrasuda o tome da je dobra država moguća ne pusti korijena, jer to bi bilo jednako štetno kao i ideja da postoji dobar kralj.

Vlast koju će odabratи narod bit će vlast koja će ugušiti sljedeću revoluciju u povojima. Mi ćemo biti ti koji ćemo imati priliku, suprotstavljući se vlasti i pokušavajući onemogućiti njezino proglašavanje, osigurati da ta revolucija bude ozbiljna i dovede do emancipacije radništva.

Ponovno ćemo se vraćati ovoj važnoj temi.